

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Проректор з наукової роботи
та інноваційної діяльності
Національного університету біоресурсів
і природокористування України
доктор сільськогосподарських наук,
професор**

**Оксана ТОНХА
2025 р.**

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Шевцової Євгенії Сергіївни

на тему: **«Історико-краєзнавча діяльність статистичних органів в Україні**

(друга половина XIX – початок XX століть)»,

поданої на здобуття ступеня доктора філософії

зі спеціальності **032 «Історія та археологія »**

галузі знань **03 «Гуманітарні науки»**

Витяг із протоколу № 5 фахового семінару наукової ради гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України від «03» червня 2025 року.

Присутні:

Члени наукової ради гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України: І. М. Савицька, декан гуманітарно-педагогічного факультету, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, кандидат філософських наук, доцент, голова наукової ради; С. В. Харченко, завідувач кафедри журналістики та мовної комунікації, доктор філологічних наук, професор, заступник голови наукової ради; О. М. Любовець, професор кафедри міжнародних відносин і суспільних наук, доктор історичних наук, професор, гарант освітньо-наукової програми «Історія України», головуюча на засіданні наукової ради; О. Ю. Балалаєва, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, кандидат педагогічних наук, доцент, секретар наукової ради; С. О. Білан, професор кафедри міжнародних відносин і суспільних наук, доктор історичних наук, професор; І. М. Буцик, заступник декана гуманітарно-педагогічного факультету, професор кафедри педагогіки, доктор педагогічних наук, професор; О. В. Васюк, професор кафедри педагогіки, доктор педагогічних наук, професор; А. Г. Гольцов, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, доктор політичних наук, доцент; Н. І. Гречаник, професор кафедри управління та освітніх технологій, доктор педагогічних наук, професор; І. І. Демченко, професор кафедри соціальної роботи та реабілітації, доктор педагогічних наук, професор; В. І. Додонова, професор кафедри філософії та міжнародної комунікації, доктор філософських наук, професор, гарант освітньо-наукової програми «Філософія»; В. Ф. Калуга, професор кафедри міжнародних відносин і суспільних наук, доктор філософських наук, професор; М. П. Костенко, завідувач кафедри фізичної культури і спорту, кандидат педагогічних наук, доцент; С. О. Кубіцький, завідувач кафедри управління та освітніх технологій, кандидат педагогічних наук, професор; І. З. Майданюк, завідувач кафедри культурології, доктор філософських наук, професор; В. І. Мірошніченко, професор кафедри педагогіки, доктор педагогічних наук, професор, гарант освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки»; І. І. Осадченко, професор кафедри соціальної роботи та реабілітації, доктор педагогічних наук, професор; О. В. Полунін, професор кафедри психології, доктор психологічних наук, професор, гарант освітньо-наукової програми «Психологія»; М. А. Садова, професор кафедри психології, доктор психологічних наук, професор; І. В. Сопівник, завідувач кафедри соціальної роботи та реабілітації, доктор педагогічних наук, професор; Р. В. Сопівник, професор кафедри педагогіки, доктор

педагогічних наук, професор; М. І. Степаненко, професор кафедри журналістики та мовної комунікації, доктор філологічних наук, професор; Д. М. Супрун, професор кафедри соціальної роботи та реабілітації, доктор педагогічних наук, професор; Р. О. Тарасенко, професор кафедри соціальної роботи та реабілітації, доктор педагогічних наук, професор; Н. Т. Тверезовська, професор кафедри соціальної роботи та реабілітації, доктор педагогічних наук, професор; І. Ф. Шумілова, професор кафедри управління та освітніх технологій, доктор педагогічних наук, професор; С. В. Яшник, професор кафедри психології, доктор педагогічних наук, доцент.

Інші присутні на засіданні наукової ради гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України: В. О. Хвіст, завідувач кафедри міжнародних відносин і суспільних наук, кандидат історичних наук, доцент; О. З. Силка, професор кафедри міжнародних відносин і суспільних наук, доктор історичних наук, доцент; Л. П. Лановюк, доцент кафедри міжнародних відносин і суспільних наук, кандидат історичних наук, доцент; Є. С. Шевцова, здобувачка ступеня доктора філософії; Я. П. Городняк, здобувачка ступеня доктора філософії.

Порядок денний: обговорення основних наукових результатів дисертації **Шевцової Євгенії Сергіївни** на тему: «**Історико-краєзнавча діяльність статистичних органів в Україні (друга половина XIX – початок XX століть)**», поданої на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 032 «Історія та археологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки».

Тему дисертації затверджено науковою радою гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 1 від 12 жовтня 2021 року).

Дисертацію виконано на кафедрі міжнародних відносин і суспільних наук гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Науковий керівник: доктор історичних наук, доцент **Силка Оксана Захарівна**, професор кафедри міжнародних відносин і суспільних наук Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Слухали: доповідь здобувачки Є. С. Шевцової про основні положення дисертації. У дисертації здійснено комплексний аналіз історико-краєзнавчої діяльності статистичних органів в Україні другої половини XIX – початку XX ст.; проаналізовано історіографію питання та виокремлено основні етапи вивчення діяльності статистичних органів у контексті їх внеску в розвиток історичної науки та краєзнавства України; класифіковано джерельну базу дослідження за типологічними ознаками; окреслено теоретико-методологічні засади дослідження історико-краєзнавчої діяльності статистичних органів; досліджено процес становлення та розвитку системи державної статистики в Україні в другій половині XIX – на початку XX ст.; розглянуто специфіку організації та діяльності губернських і земських статистичних установ; визначено їхнє значення для формування джерельної бази історичної науки та краєзнавства.

Здобувачці було поставлено 11 запитань, на які вона надала обґрунтовані відповіді та пояснення.

Виступили:

Науковий керівник – доктор історичних наук, доцент Силка Оксана Захарівна, яка зазначила, що у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи Є. С. Шевцова проявила себе як працьовита й відповідальна дослідниця, яка здатна до вирішення складних наукових завдань, професійного самовдосконалення й розвитку. Вона володіє методами наукових досліджень й адекватно застосовує їх у своєму дослідженні. За період навчання Є. С. Шевцова здобула необхідні теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних завдань у галузі історії та дослідницько-інноваційної діяльності. Здобувачка оволоділа методологією наукової діяльності, що дозволило їй успішно реалізувати свої

наміри щодо власного наукового дослідження, результати якого мають новизну, теоретичне та практичне значення.

Експерти:

Білан С. О., доктор історичних наук, професор, відзначив актуальність обраної здобувачкою теми, високий ступінь обґрунтованості наукових положень і висновків. Експерт зазначив, що дисертація має чітку структуру, логічно поділену на три основні розділи, в яких послідовно розкриваються історіографічні засади, джерельна база, методологічні підходи, а також організаційні особливості та конкретні форми історико-краєзнавчої діяльності губернських статистичних комітетів та земських статистичних установ. На основі аналізу дисертації експертом запропоновано дати їй загальну позитивну оцінку, як такої, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 032 «Історія та археологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки».

Хвіст В. О., кандидат історичних наук, доцент, акцентувала на актуальності теми дослідження, його науковій новизні, відзначила його теоретичне та практичне значення для історичної науки та краєзнавства. На основі аналізу дисертації експерткою запропоновано дати їй загальну позитивну оцінку, як такої, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 032 «Історія та археологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки».

В обговоренні результатів дисертації взяли участь: Додонова В. І., доктор філософських наук, професор; Харченко С. В., доктор філологічних наук, професор; Полунін О. В., доктор психологічних наук, професор; Яшник С. В., доктор педагогічних наук, доцент; Васюк О. В., доктор педагогічних наук, професор; Сопівник Р. В., доктор педагогічних наук, професор; Калуга В. Ф., доктор філософських наук, професор; Гречаник Н. І., доктор педагогічних наук, професор; Шумілова І. Ф., доктор педагогічних наук, професор.

Виступаючи зазначили, що здобувачкою виконано дисертацію на актуальну тему, робота містить значну кількість нових наукових даних, має наукову новизну, актуальність, важливе теоретичне та практичне значення, відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року.

Було підтримано пропозицію експертів щодо рекомендації дисертації Є. С. Шевцової для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 032 «Історія та археологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки».

Постановили: заслухавши та обговоривши дисертацію Є. С. Шевцової на тему: «Історико-краєзнавча діяльність статистичних органів в Україні (друга половина XIX – початок XX століть)», члени наукової ради гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України ухвалили:

1. Актуальність теми дисертації зумовлена зростанням інтересу до процесів формування національної пам'яті та ідентичності в сучасній Україні. Вивчення діяльності

державних і земських статистичних органів в Україні в другій половині XIX – початку XX ст. дозволяє краще зрозуміти механізми накопичення, систематизації та поширення історико-краєзнавчих знань про українське суспільство, його культурні, етнографічні та соціально-економічні особливості. Попри різницю в адміністративному підпорядкуванні, результати історико-краєзнавчої діяльності статистичних органів, зокрема збір, систематизація та аналіз статистичних даних, стали тією джерельною базою, на яку спиралося українське національне відродження на початку XX ст.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами Університету та кафебри. Дисертація пов'язана з темою науково-дослідної роботи «Українська державність у міжнародному вимірі: традиції, досвід і перспективи» (номер державної реєстрації 0124U002177).

3. Особистий внесок здобувачки в отриманні наукових результатів та вирішенні конкретного наукового завдання. Здобувачкою здійснено пошук та аналіз літератури за темою дисертації, виконано наукові дослідження та опрацьовано одержані результати. Формулювання висновків та аналіз одержаних результатів виконано спільно з науковим керівником доктором історичних наук, доцентом О. З. Силкою. У дослідженнях і публікаціях використано результати, які були одержано здобувачкою особисто, а також у співпраці з іншими науковцями.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих авторкою рішень, висновків, рекомендацій. Дисертація за характером і змістом розкритих питань є новітнім комплексним і системним дослідженням історико-краєзнавчої діяльності статистичних органів в Україні другої половини XIX – початку XX століття. У межах роботи авторкою здійснено ґрунтовний аналіз історіографії теми, класифіковано джерельну базу, окреслено теоретико-методологічні засади дослідження, а також розглянуто специфіку організації та діяльності губернських і земських статистичних установ. У дисертації узагальнено та систематизовано результати історико-краєзнавчої діяльності цих органів, визначено їхнє значення для формування джерельної бази історичної науки та краєзнавства. Сформульовано низку нових теоретичних положень і висновків, що ґрунтуються на результатах авторського дослідження та повністю відповідають меті й поставленим у роботі завданням.

5. Наукова новизна основних результатів дослідження. У дисертації *вперше*: здійснено комплексний аналіз історіографії історико-краєзнавчої діяльності статистичних органів в Україні в другій половині XIX – на початку XX ст., за якого урядову та земську статистичні служби розглянуто як єдиний об'єкт дослідження, що забезпечує об'єктивність та цілісність наукового аналізу; охарактеризовано джерельну базу функціонування статистичних служб України зазначеного періоду, яка дозволяє висвітлити організацію та специфіку історико-краєзнавчої діяльності губернських статистичних комітетів і земських статистичних установ; систематизовано та проаналізовано збірники статистичних даних та інші видання статистичних органів як результат діяльності губернських статистичних комітетів та земських статистичних установ, що дозволило зробити висновки як про загальні тенденції, так і локальні відмінності у дослідженнях історико-краєзнавчих та культурних процесів в українських губерніях; розглянуто історико-краєзнавчу діяльність урядових і земських статистичних установ як частину єдиного культурного та наукового процесу, що характеризувався спільними тенденціями та сприяв розвитку історичної науки і краєзнавства в Україні; надано узагальнену оцінку внеску статистичних органів у формування історичної науки та краєзнавства, що дало змогу зробити загальний висновок про їх значущість у науковому житті досліджуваного періоду; *уточнено*: зміст понять, що визначають місце статистичних органів у культурному, науковому та адміністративному просторі XIX – початку XX ст.; *удосконалено*: визначення ролі статистичних органів у розвитку української історичної та краєзнавчої науки шляхом осмислення культурного середовища доби; загальні знання про формування джерельної бази історичних досліджень

через систематизацію статистичних публікацій і результатів роботи комітетів та земських бюро; науковий підхід до аналізу діяльності статистичних органів із урахуванням загальнодержавних закономірностей і місцевих особливостей; *подальшого розвитку дістали*: наукові ідеї щодо історико-краєзнавчої діяльності статистичних органів як складової процесу національного відродження України; вивчення ролі губернських та земських статистичних установ у розвитку історичної науки й краєзнавства; аналіз класифікації та змісту видань статистичних органів як важливих історико-краєзнавчих джерел; осмислення історико-краєзнавчих досліджень, здійснених губернськими та земськими установами, у контексті формування локальних наукових традицій; вивчення внеску окремих статистиків у становлення краєзнавчого руху та популяризацію знань про минуле України.

6. Практична цінність результатів дослідження та їх впровадження мають вагомe значення для подальшого розвитку історико-краєзнавчих студій та поглибленого вивчення історії статистичних органів в Україні другої половини XIX – початку XX ст. Отримані результати можуть слугувати основою для розширення та уточнення знань щодо ролі губернських статистичних комітетів і земських статистичних бюро у формуванні української історичної науки та краєзнавства. Крім того, матеріали дослідження можуть бути залучені до освітнього процесу під час викладання курсів з історії України, історії статистики та краєзнавства, що суттєво збагатить їхній зміст і наукове наповнення.

7. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації. Основні положення дисертації викладено в 15 наукових публікаціях, з яких 5 статей у наукових виданнях, включених до категорії «Б» Переліку наукових фахових видань України, 10 тез наукових доповідей.

**Статті у наукових виданнях,
включених до категорії «Б» Переліку наукових фахових видань України**

1. Шевцова Є. С. До класифікації періодичних видань губернських статистичних комітетів як історичного джерела з історії України другої половини XIX – початку XX ст. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Всесвітня історія. Історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни. 2017. № 9 (317). С. 104–109.

2. Шевцова Є. С. Становлення земської статистики на українських землях у другій половині XIX ст. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Всесвітня історія. Історія України. 2021. № 9 (347). С. 196–206.

3. Шевцова Є. С. Аналіз збереженості видань губернських статистичних комітетів у бібліотеках та архівних установах України. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Методологія, історіографія та джерелознавство. 2022. № 4 (352). С. 51–59.

4. **Шевцова Є. С.,** Стрілець В. В. Історіографія діяльності статистичних органів в Україні XIX – початку XX ст. Вісник аграрної історії. 2023. Вип. 43–44. С. 31–40. *(Шевцовою Є. С. здійснено аналіз наукових праць, присвячених вивченню становлення та функціонування статистичних органів в Україні, систематизовано наукові розвідки, що висвітлюють різні аспекти цієї проблематики. Стрільцем В. В. визначено основні етапи розвитку історіографії питання, підведено підсумки та окреслено перспективи подальших досліджень у цьому напрямі).*

5. Шевцова Є. С. Діячі земської та губернської статистичної справи в Україні кінця XIX – початку XX ст. та їх внесок у розвиток місцевого краєзнавства. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. 2024. № 3 (362). С. 199–208.

Тези наукових доповідей

14. **Шевцова Є. С.,** Шевцова Ю. С. Стан жіночої вищої освіти в Харківській губернії на прикладі роботи Інституту шляхетних дівчат (на матеріалах видань Харківського губернського статистичного комітету). Луганщина: краєзнавчі розвідки: III Всеукраїнська науково-практична конференція, м. Старобільськ, 23 квітня 2020 року: тези доповіді.

Старобільськ, 2020. С. 109–112. *(Шевцовою Є. С. зібрано та проаналізовано статистичний матеріал, представлений у виданнях Харківського губернського статистичного комітету, що відображає стан жіночої вищої освіти в Харківській губернії в другій половині XIX – початку XX ст. Шевцовою Ю. С. здійснено порівняльний аналіз статистичних показників та узагальнено результати дослідження).*

7. Шевцова Є. С. Утворення губернських статистичних установ в Російській імперії Громадсько-політична та наукова діяльність М. С. Грушевського в міжнародному вимірі (до 155-річчя від дня народження): Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 23 вересня 2021 року: тези доповіді. Київ, 2021. С. 153–155.

8. Шевцова Є. С. Пам'ятна книжка губернських статистичних комітетів як джерело з історії аграрного розвитку регіонів. Науково-інноваційний розвиток агровиробництва як запорука продовольчої безпеки України: вчора, сьогодні, завтра: Всеукраїнська науково-практична конференція, м. Вінниця, 17 листопада 2021 року: тези доповіді. Вінниця, 2021. С. 244–246.

9. Шевцова Є. С. Видання статистичних органів України в другій половині XIX – на початку XX століть, як джерело з дослідження демографії українських губерній. Медицина і психологія в репродукції людини – мультидисциплінарний підхід: II Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 20–21 жовтня 2022 року: тези доповіді. Київ, 2022. С. 126–127.

10. Шевцова Є. С. Питання мови у статистичних дослідженнях в Україні другої половини XIX – початку XX століття. Духовний код української ідентичності у вимірі міжкультурної комунікації (до 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди): Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 10–11 листопада 2022 року: тези доповіді. Київ, 2022. С. 68–70.

11. Шевцова Є. С. Статистика народонаселення і «російський компонент» Таврійської губернії наприкінці XIX – на початку XX століть. Трансформація системи міжнародних відносин в умовах російсько-української війни (до Дня спротиву окупації Автономної Республіки Крим та м. Севастополя): Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 23 лютого 2023 року: тези доповіді. Київ, 2023. С. 272–273.

12. Шевцова Є. С., Котеленець К. М. «Харківський календар» як джерело зі статистики населення Старобільщини у другій половині XIX – на початку XX століття. Луганщина: краєзнавчі розвідки: V Всеукраїнська науково-практична конференція, м. Лубни, 18 травня 2023 року: тези доповіді. Лубни, 2023. С. 67–71. *(Шевцовою Є. С. зібрано та проаналізовано статистичний матеріал, представлений у «Харківському календарі», що відображає демографічні та соціально-економічні процеси Старобільщини другої половини XIX – початку XX ст. Котеленець К. М. здійснено порівняльний аналіз статистичних показників та узагальнено результати дослідження).*

13. Шевцова Є. С. Внесок О. О. Русова в розвиток української статистичної науки Історія, культура, пам'ять у науковому вимірі: стан, перспективи: V Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 2024 рік: тези доповіді. Київ, 2024. С. 187–190.

14. Шевцова Є. С., Котеленець К. М. Передмістя Старобільська за Першим Всеагальним переписом населення Російської імперії 1897 р. Луганщина: краєзнавчі розвідки: VI Всеукраїнська науково-практична конференція, м. Лубни, 19 квітня 2024 року: тези доповіді. Лубни, 2024. С. 64–67. *(Шевцовою Є. С. зібрано та проаналізовано статистичний матеріал, що відображає демографічні та соціально-економічні процеси передмістя Старобільщини другої половини XIX – початку XX ст. Котеленець К. М. здійснено порівняльний аналіз статистичних показників та узагальнено результати дослідження).*

15. Шевцова Є. С. Історико-краєзнавча діяльність Полтавського земського статистичного бюро (друга половина XIX – початок XX ст.). Проблеми, пріоритети та перспективи розвитку науки, освіти та суспільства в XXI столітті: Міжнародна науково-практична конференція, м. Рівне, 23 січня 2025 року: тези доповіді. Рівне, 2025. С. 107–109.

8. Апробація основних результатів дослідження. Основні положення та висновки дослідження обговорювалися на: III Всеукраїнській науково-практичній конференції

«Луганщина: краєзнавчі розвідки» (м. Старобільськ, 2020 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Громадсько-політична та наукова діяльність М. С. Грушевського в міжнародному вимірі» (м. Київ, 2021 р.); Всеукраїнській науково-практичній конференції «Науково-інноваційний розвиток агровиробництва як запорука продовольчої безпеки України: вчора, сьогодні, завтра» (м. Київ, 2021 р.); II Міжнародній науково-практичній конференції «Медицина і психологія в репродукції людини – мультидисциплінарний підхід» (м. Київ, 2022 р.); Всеукраїнській науково-практичній конференції, присвяченій пам'яті Бориса Ілліча Олійника (м. Київ, 2022 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Духовний код української ідентичності у вимірі міжкультурної комунікації» (м. Київ, 2022 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Трансформація системи міжнародних відносин в умовах російсько-української війни» (м. Київ, 2023 р.); V Всеукраїнській науково-практичній конференції «Луганщина: краєзнавчі розвідки» (м. Лубни, 2023 р.); VI Всеукраїнській науково-практичній конференції «Луганщина: краєзнавчі розвідки» (м. Лубни, 2024 р.); науково-практичному семінарі «Національна українська ідентичність очима молодих науковців» (м. Київ, 2024 р.); V Міжнародній науково-практичній конференції «Історія, культура, пам'ять у науковому вимірі: стан, перспективи» (м. Київ, 2024 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми, пріоритети та перспективи розвитку науки, освіти та суспільства в XXI столітті» (м. Рівне, 2025 р.).

Ухвалили:

Дисертація здобувачки ступеня доктора філософії Шевцової Євгенії Сергіївни на тему: «Історико-краєзнавча діяльність статистичних органів в Україні (друга половина XIX – початок XX століть)» є завершеною кваліфікаційною науковою працею, в якій вирішено конкретне наукове завдання, а саме на основі наявної джерельної бази та здобутків історіографії комплексно висвітлено особливості історико-краєзнавчої діяльності статистичних органів в Україні в другій половині XIX – на початку XX ст. та їхнього внеску в культурний та науковий простір України, що має важливе значення для галузі знань «Гуманітарні науки».

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року.

З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей здобувачки Шевцової Євгенії Сергіївни дисертація на тему: «Історико-краєзнавча діяльність статистичних органів в Україні (друга половина XIX – початок XX століть)» рекомендується для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 032 «Історія та археологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки».

Експерти:

**Професор кафедри міжнародних відносин і суспільних наук
Національного університету біоресурсів і природокористування України,
доктор історичних наук, професор**

Сергій БІЛАН

**Завідувач кафедри міжнародних відносин і суспільних наук
Національного університету біоресурсів і природокористування України,
кандидат історичних наук, доцент**

Вікторія ХВІСТ

Відповідальний за атестацію здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

Сергій БОЯРЧУК